

POPIS TRASY 016

Božanov - Koruna - Kamenná brána - Velká kupa - Martínkovice - Božanov

vhodné	pouze pro pěší turisty
délka	9 - 10 km
fotografie	http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2014.htm

Jako výchozí bod jsme si zvolili horní část obce Božanov, která se nachází na úpatí Broumovských stěn, konkrétně pod rozcestím na Korunu, Machovský kříž a Studenou Vodu. Do Božanova jezdí z Broumova autobus, pokud jej využijete, zvolte zastávku Božanov konečná, která je zhruba 300 metrů pod tímto rozcestníkem a k rozcestníku dojděte. Pokud dojedete autem, na návsi u kostela se dejte vpravo a pokračujte až na konec obce, již zmíněných 300 metrů za konečnou točnu autobusu a zaparkujte asi 20 metrů od rozcestníku vlevo, kde uvidíte menší parkoviště pro turisty s odpočinkovým altánkem a posezením. Od rozcestníku se dnes vydáme na pěší směr hřeben Broumovských stěn, který se táhne od Koruny přes Kamennou bránu k Velké kupě a pod touto částí hřebenu se po úpatí vrátíme zase zpět. Tato trasa je částečně shodná s trasou 008. Prvním naším cílem bude výstup na hřeben, na vyhlídku na Koruně (kdysi v němčině zvané Ringelkoppe).

Od rozcestníku Horní Božanov se dnes vydáme po asfaltové silničce šikmo vpravo do mírného stoupání po turistické žluté. Mineme poslední božanovské stavení na levé a pak pravé straně a po pár stech metrech mineme po levé ruce rybníček a nad ním chatový tábor, a to už vstupujeme do lesa na úpatí stěn pod Korunou. V této první fázi trasy bychom měli být připraveni hlavně na to, že u rozcestníku jsme začínali zhruba na výšce 475 m n.m. a vyhlídka na Koruně se tyčí ve výšce 769 m n.m., a když řeknu že na to máme zhruba 2 km, tak už asi bude jasné, že stoupání z mírného na kraji lesa přejde v prudší až strmé a teprve těsně pod hřebenem se zase zvolní. Za chatovým táborem nás žlutá zavádí vpravo do lesa a jak postupně stoupáme, určitě si všimneme jak začnou pomalu přibývat kameny, balvany až úlomky skal. Část této lesní cesty si dodnes zachovala svou kamennou dlažbu, kterou si kdysi nechala vystavět vrchnost, přibližně v 16.-17. století v době po Třicetileté válce (sopis poddanského pozemkového majetku vrchnosti broumovského panství i s udáním právě takových kamenných cest přes Broumovské stěny je dochován ve vzácném takzvaném Hesseliově urbáři ze 17. století). Zhruba po prvním kilometru překročíme vrstevnicovou širší cestu, která je zároveň cyklotrasou 4001 a v tomto křížení si můžeme před dalším prudkým stoupákem na chvíli odpočinout u malé studánky. Další stoupání nás poté dovede pod Čertovým sedlem k rozcestníku Zelený hájek, kde zabočíme ostře vpravo stále po žluté a vstupíme zhruba na úroveň 700 m n.m. a výše do hájemství opravdových skal.

foto 01	pohled od rozcestníku z Horního Božanova vzhůru na Korunu
foto 02	stoupání od úpatí pod Korunou až k rozcestníku Zelený hájek
foto 03	stoupání od úpatí pod Korunou až k rozcestníku Zelený hájek
foto 04	stoupání od úpatí pod Korunou až k rozcestníku Zelený hájek

Od rozcestníku Zelený hájek pak žlutá již mezi skalami pokračuje nějakých 300 metrů do malého skalního průchodu, za kterým se nachází odbočka k vyhlídce na Koruně. Zabočíme tedy do této jednosměrné asi kilometrové (tam a zpět) části již hřebenové, která patří ke skvostům Broumovských stěn.

- foto 05** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně
- foto 06** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně
- foto 07** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně
- foto 08** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně
- foto 09** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně
- foto 10** stoupání od rozcestníku Zelený hájek po rozcestník k vyhlídce na Koruně

Hřebenová pěšina vedoucí od odbočky k vyhlídce mezi zalesněnými skalami je lemována nespočtem krásných skalních útvarů, hustým borůvkám a mnoha dřevěnými lávkami nad rozměklou rašelinou, která tu hojně mezi skalami bývá. Vyhlídky jsou na této straně ke Koruně nakonec dvě, a pokud nemáte předem proštudovanou mapu, tak první vyhlídku, která je po levé ruce asi 20 metrů od žluté trasy v nenápadném průchodu zhruba již po 200 metrech na severní straně, byste mohli snadno i přehlédnout. I když nemá tato první vyhlídka svůj vlastní název a nevede k ní šipka, je opatřena dostatečným prostranstvím pro odpočinek včetně lavičky. Výhledy z této části Broumovských stěn směrem na sever, tedy na hranici CZ/PL, kterou za Broumovem tvoří Javoří hory na naší straně hranice a Soví hory na polské straně, jsou za krásného počasí opravdu skvostné. Po prvním pokochání se pokračujeme po hřebenu zbývajících asi 300 metrů dále na okraj Koruny, kde skalní vyhlídka obehnaná zábradlím směřuje výhledy směrem k východu, tedy směrem na Bor, Hejšovinu a Polsko. Při krásném počasí pak z Koruny můžeme shlížet na zhruba 70 km vzdálené Rychlebské hory, které příčně míří vpravo do za růžkem schovaných Jeseníků. Dole pod sebou pak máme Božanov s rybníčkem a chatovým táborem, kolem kterého jsme naši trasu začínali. Po druhém pokochání se, vyrazíme stejnou cestičkou mezi skalami zpět k odbočce, která nás na vyhlídku nasměrovala a vydáme se stále po žluté na druhou a delší stranu hřebenu.

- foto 11** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 12** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 13** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 14** první trochu utajovaná vyhlídka na Broumovsko z levého skalního břehu, pohled podél hřebenu Broumovských stěn
- foto 15** první trochu utajovaná vyhlídka na Broumovsko z levého skalního břehu, na úpatí dole jsou Martínkovice, za nimi v povzdálí Broumov a nad Broumovem se na obzoru točí hřebeny Javořích hor
- foto 16** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 17** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 18** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 19** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 20** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 21** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 22** hřebenová trasa od rozcestníku Koruna (odbočka) až na Korunu
- foto 23** druhá a značená vyhlídka na okraji Koruny, vpravo je skalní výčnělek z Koruny
- foto 24** druhá a značená vyhlídka na okraji Koruny, vpravo je v popředí Božanovský Špičák a v pozadí Bor nad Machovem
- foto 25** druhá a značená vyhlídka na okraji Koruny, pohled vpřed směrem na Hejšovinu nahore a na lom pod Lopotou dole
- foto 26** hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
- foto 27** hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
- foto 28** hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)

- foto 29** hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 30 hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 31 hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 32 hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 33 hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 34 hřebenová trasa zpět od vyhlídky na Koruně k rozcestníku Koruna (odbočka)
foto 35 odpočívadlo u rozcestníku Koruna (odbočka), rozdělující hřeben na část vpravo na vyhlídku a část vlevo ke Kamenné bráně

Hřebenová žlutá od odbočky ke Koruně nyní vede na opačnou stranu k druhému cíli naší cesty, ke Kamenné bráně. Čeká nás delší strana hřebenu, zhruba 1,5 km dlouhá část, na které budeme procházet skalními kaňony, schody vytesanými ve skalách a hledět přitom na přehršle skalních útvarů, převisů a zalesněných rokliček z nichž budou vystupovat skalní útesy a věrte, že půjde opět o nádhernou podívanou.

- foto 36** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 37 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 38 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 39 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 40 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 41 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 42 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 43 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 44 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 45 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 46 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 47 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 48 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 49 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 50 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 51 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 52 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 53 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 54 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 55 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 56 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 57 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 58 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 59 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 60 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 61 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 62 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 63 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 64 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 65 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 66 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 67 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 68 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
foto 69 hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně

- foto 70** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 71** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 72** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 73** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 74** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 75** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 76** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 77** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 78** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 79** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 80** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 81** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 82** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně
- foto 83** hřebenová trasa od odbočky ke Koruně až ke Kamenné bráně

Kamenná brána (708 m n.m.) je zvláštní skalní útvar na samém okraji hřebenu Broumovských stěn a leží na cestě mezi Korunou a Velkou kupou, tedy mezi dvěma hranami jednoho skalního masívu, i když leží takřka u paty Velké kupy. Šířka a výška této brány je 5 metrů a hloubka 3 metry. Bránu tvoří jeden obří prohnutý pískovcový balvan zachycený mezi dvěma mohutnými skalními bloky, a když branou opatrně po skalních schůdkách projdete, hned za ní se ocitnete na hraně stěn a otevře se vám další nádherný výhled na Broumovsko a okolí.

- foto 84** Kamenná brána
- foto 85** Kamenná brána
- foto 86** pohled z Kamenné brány vlevo
- foto 87** pohled z Kamenné brány vpravo
- foto 88** pohled z Kamenné brány vpřed na Broumovsko, dole Martínkovice, o něco dále Broumov a na obzoru vrcholky Javořích hor, vpravo na pozadí pak vrcholky Sovích hor v Polsku
- foto 89** pohled z Kamenné brány na Broumovsko, dole Martínkovice a na obzoru přední hřeben jsou vrcholky Javořích hor, zadní hřebeny na pozadí pak vrcholky Sovích hor v Polsku
- foto 90** Kamenná brána

Až se dostatečně pokocháme vyhlídkami z Kamenné brány či samotnou skalní branou, vrátíme se pár desítek metrů po žluté z okraje hřebenu zpět a pokračujeme sestupně směrem dolů po žluté a po klesajících vrstevnicích dokola obejdeme druhou stranu hřebenu, která je tvořena vrcholem Velká kupa (708 m n.m.). Tak jak skály na začátku hřebenu postupně stoupáním přibývaly, teď naopak budou postupně na konci hřebenu ubývat, až přejdou v balvany a nakonec v kamenitou cestu svažující k obci Martínkovice, která je zároveň cyklotrasou 4004, zatímco turistická žlutá pod hřebenem zabočuje vlevo směrem na sousední hřeben do Zaječí rokle (kterou si projdeme někdy jindy).

- foto 90** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
- foto 91** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
- foto 92** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
- foto 93** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
- foto 94** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
- foto 95** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím

- foto 96** sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
foto 97 sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
foto 98 sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
foto 99 sestup od Kamenné brány k Martínkovicím
foto 100 sestup od Kamenné brány k Martínkovicím

Pod hřebenem, tedy na této straně pod Velkou kupou, pak lesní cesta a zároveň cyklotrasa 4004 zabočuje vpravo do Božanova a nic nám nebrání zde přímo na úpatí zabočit vpravo k našemu výchozímu bodu. Přesto doporučuji pod úpatím místo doprava zatočit doleva do Martínkovic a po širší cestě, která je zároveň cyklotrasou 4001, dojít asi po 300 metrech na samotný okraj obce, kde vás uvítá chov spárkaté zvěře. Po asfaltce pak zamíříme dolů do obce a stejně tak asi po dalších 300 metrech zabočíme konečně vpravo, tedy směrem zpět do Božanova, po polní paralelní cestě vedoucí kousek od úpatí a která je zároveň cyklotrasou 4303 a později lesem cyklotrasou 4004. Tímto způsobem si horní hřebenovou cestu od Božanova na Martínkovice, tedy z Koruny na Velkou kupu, tentokrát ale dole na úpatí, zopakujeme avšak obráceným směrem zpět do Božanova. Nakonec vyjdeme v Božanově na okraji lesa nad rybníčkem, a k výchozímu bodu na parkovišti u rozcestníku Horní Božanov a nebo k autobusu na konečnou v Božanově, nám zbývá posledních pár stovek metrů.

- foto 101** fauna na okraji Martínkovic
foto 102 fauna na okraji Martínkovic
foto 103 fauna na okraji Martínkovic
foto 104 pohled z polní cesty mezi Martínkovicemi a Božanovem vzhůru na Velkou kupu
foto 105 rybníček nad Horním Božanovem